

vår 2006

KRISTIANSTADS
Filmstudio

FAKTABLAD

STAGE BEAUTY

Om regissören

Richard Eyre, född 1943 i Barnstaple, England, är en erkänt skicklig teaterregissör. Hans teaterintresse väcktes när han som 16-åring fick se Peter O'Toole spela Hamlet i Bristol. Efter studier i Cambridge arbetade han i Edinburgh vid Lyceum Theatre, i Nottingham och som teaterproducent vid BBC. Han har också skrivit mycket om teater samt en självbiografi *Utopia and Other Places*. Åren 1988 till 1997 var han verksam som konstnärlig ledare vid Royal National Theatre och som tack för sin insats där adlades han och fick rätt att kalla sig Sir Richard Eyre. Hans filmografi är inte så omfattande vad gäller biografier, men han har producerat och regisserat en hel del för TV. I filmsammanhang är han mest känd för *Iris*, filmen om Iris Murdochs liv och i synnerhet sista år präglade av Alzheimers sjukdom, utmärkt spelad av Judi Dench.

Produktionsuppgifter

Produktionsland: England/Tyskland/USA 2004
Regi: Richard Eyre
Medverkande: Billy Crudup, Claire Danes, Rupert Everett, Tom Wilkinson, Zoe Tapper, Ben Chaplin, Hugh Bonneville, Edward Fox m fl

Filmografi

Stage Beauty 2004
Iris 2001

Om filmen

Först på 1600-talets senare hälft blev det möjligt för kvinnor att uppträda på teaterscener. Dittills hade kvinnoroller gestaltats av män, något som väl är bekant för dem som sett filmen *Shakespeare in Love*. Karl II:s av England älskarinna Nell Gwyn påstås ha bidragit till att förbudet mot kvinnliga skådespelare upphävdes eftersom hon själv hade skådespelarambitioner. Men det är nog snarare ett utslag av *licentia historica*, eller *dramatica*. Karl II hade levt länge i Frankrike, där synen på kvinnor och skådespelerskor var en helt annan än i det ditillsvarande puritanska av Cromwell präglade England. *Stage Beauty* är ursprungligen en teaterpjäs av Jeffrey Hatcher. Den är delvis baserad på verkliga händelser och verkliga personer. Edward Kynaston har funnits och var en omskriven skådespelare i 1660-talets London. I Samuel Pepys dagbok är han omnämnd som den vackraste aktrisen på Londons teaterscen. Och plötsligt förändras rollen för Ned, som alltid spelat kvinnor. Är han man eller kvinna? Är det en roll, en könsroll? Är det en film om genus? En del kritiker har menat att filmen kunde ha fokuserat mer på detta tema: hur män ser kvinnor, hur kvinnor ser sig själva och hur kvinnor ser män som gestaltar kvinnor. Eftersom förbudets upphävande medförde att många män som spelade kvinnoroller fick ge upp sin karriär kan man kanske tänka på ljudfilmens införande runt 1930, som ju gjorde att många stumfilmsskådespelares karriärer gick i stöpet. Huruvida det är en genusfråga får ni fundera på själva.

Källor: www.randomhouse.com, www.moviezine.se, www.bbc.co.uk
www.telegraph.co.uk/films